

Bemærkninger til forslaget

Seksuelle overgreb mod børn er noget af det mest modbydelige, man kan forestille sig. Derfor er det vigtigt, at vi bevarer fokus på initiativer til bekæmpelse af denne kriminalitet. En handlingsplan bør medtage en status over de initiativer, Danmark allerede har taget under den tidligere S-RV-regering. Kun med en sådan status opnås det reelle billede af, hvor behovet for nye tiltag er i dag. Således bør nedenstående danne afsættet for næste fase i beskyttelsen af børn:

- I 1994 blev besiddelse og ikke alene salg af børnepornografi kriminaliseret,
- I 1997 flere lovændringer, bl.a. mulighed for behandling af seksualforbrydere,
- I 1999 blev det strafbart at være kunde hos en prostitueret under 18 år,
- I 2000 flere lovændringer, bl.a. øgede efterforskningsmuligheder i sager om børnepornografi, forlængelse af forældelsesfristen ved seksuelt misbrug af børn, udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 235 og forhøjelse af strafferammerne,
- I 2000 oprettes Videnscenter om seksuelt misbrug af børn på Rigshospitalet, ligesom Socialministeriets udviklingscentre i Fyns og Sønderjyllands amter tilknyttes opgaven.

Ligeledes har forslagsstillerne bemærket, at den nuværende regering – såvel som den tidligere – i sit lovkatalog havde en ændring af straffelovens § 235 om børnepornografi, samt at logning af datatrafik indgik i antiterrorpakken.

Den tidligere socialdemokratiske justitsminister, Frank Jensen, nedsatte en arbejdsgruppe med landsdommer Linkis som formand, der ved udgangen af år 2001 skulle komme med anbefalinger efter at have gennemgået og vurderet spørgsmål i forbindelse med efterforskning og gennemførelse af straffesager om seksuelt misbrug af børn. Denne arbejdsgruppe har endnu ikke afsluttet opgaven, men arbejdsgruppens anbefalinger bør efter forslagsstillerens mening indgå i en bredere indsats.

Ad 1. Tværfaglige afhøringssteam

Ud over at specialuddannede politifolk i dag tager sig af disse sager, bør der være en børnepsykolog med i et afhøringssteam, en børnepsykolog, som dels kan bidrage til en tolkning, som gør, at man får stillet de rette spørgsmål til afklaring af barnets udsagn, dels kan være behjælpelig med at få barnet til at åbne for det smertende sår, som psykisk skal gennemleves igen i situationen, dels kan samle barnet psykisk op efter afhøringen. Den tværfaglige tilgang er bl.a. kendt i både England, Norge og Island. Samtidig er det forslagsstillerens ønske, at der udarbejdes en egentlig beskrivelse af »best practice« i håndteringen af hensynet til barnet over for retsprocedurer, herunder mistænktets rettigheder. Afvejningerne i disse sager må ikke være tilfældige, og fagfolk bør ikke stå alene med de svære valg, som sådanne sager byder dem i forløbet.

Ad 2. Afhøringslokaler og interviewteknik indrettet på børns præmisser

Et generelt dilemma i forbindelse med sager om seksuelt misbrug af børn er, at straffeloven og retsvæsenet dybest set ikke egner sig til at håndtere disse sager. Dette er der to grunde til:

For det første er der sjældent konkrete tekniske beviser, hvorfor bevisbyrden ofte bygger på vidneudsagn, som ikke bare er påstand mod påstand, men oven i købet et barns påstand mod en voksens. Børns troværdighed er et omdiskuteret og centralt emne. Børneuniverset og formidlingen passer ikke ind i en rationel tankegang med høje krav til bevisførelse.

For det andet er en retssag altid en drøj omgang for et barn, som skal genopleve traumet og mærke de mange trusler, som tidligere har fået barnet til at tie, blive til aktuel frygt. At skulle fortælle om de grufulde hændelser, der er overgået en, er ikke alene smertefuldt, men også for mange skamfuldt og meget privat, hvorfor selve afhøringen og retssagen som helhed kan opleves som endnu et overgreb. Men uden barnets vidneudsagn ingen retssag og uden retssag ingen dom.

Håndtering af et sådant dilemma må ske på en sådan måde, at retssagen bliver så skånsom for barnet